

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2020/1350,**25. september 2020,****millega antakse Leedu Vabariigile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 19. mai 2020. aasta määrust (EL) 2020/672, millega luuakse COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 7. augustil 2020 taotles Leedu liidult finantsabi eesmärgiga täiendada riiklikke meetmeid, millega leevendatakse COVID-19 puhangu mõju ja tegeletakse sotsiaal-majanduslike tagajärgedega, mille puhang on toonud kaasa töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate jaoks.
- (2) COVID-19 puhang ja erakorralised meetmed, mida Leedu on võtnud puhangu ohjeldamiseks ning selle sotsiaal-majanduslike ja terviseiga seotud tagajärgede leevendamiseks, mõjuvad eeldatavasti rängalt riigi rahandusele. Komisjoni 2020. aasta kevadprognoosi kohaselt oleks Leedu valitsemissektori eelarvepuudujääk ja võlg 2020. aasta lõpuks eeldatavasti olnud vastavalt 6,9 % ja 48,5 % sisemajanduse koguproduktist (SKP). Komisjoni 2020. aasta suvise vaheprognoosi kohaselt väheneb Leedu SKP 2020. aastal 7,1 %.
- (3) COVID-19 puhang on halvanud olulise osa Leedu tööhõust. See on kaasa toonud Leedu avaliku sektori kulude järsu ja olulise suurenemise seoses palgatoetustega töökatkestuste ajal ja pärast seda ning seoses füüsilisest isikust ettevõtjate hüvitistega, sealhulgas põllumajandusliku tegevusega tegelevate füüsilisest isikust ettevõtjate hüvitistega, nagu on täpsustatud põhjendustes 4–7.
- (4) „Tööseadusega nr XII-2470“, millele on osutatud Leedu 7. augusti 2020. aasta taotluses, on kehtestatud kava tööandjate toetuste maksmiseks, et katta iga tööd katkestama sunnitud töötaja hinnanguline palk. Tööandja võib valida, kas katta toetuse abil 70 % palgast kuni 1,5-kordse miinimumpalgani, või 90 % palgast (60aastaste ja vanemate töötajate puhul 100 % palgast) kuni miinimumpalga ülempiirini. Kavas osalevad tööandjad peavad säilitama vähemalt 50 % oma töötajatest vähemalt kolme kuu jooksul pärast palgatoetuse lõppemist.
- (5) Toetust makstakse ka töökatkestuselt naasvatele töötajatele kuni kuus kuud pärast nende tööle naasmist. Esimese ja teise kuu jooksul pärast tööle naasmist makstava toetuse summa võib olla kuni 100 %, kolmandal ja neljandal kuul 50 % ning viiendal ja kuuendal kuul 30 % töötaja palgast, ületamata siiski ülempiiri, milleks on tööandja majandustegevusest sõltuvalt kas miinimumpalk või kahekordne miinimumpalk. Neid toetusi võib pidada määruses (EL) 2020/672 osutatud lühendatud tööaja kavadega samalaadseteks meetmeteks, kuna nende eesmärk on pakkuda palgatöötajatele sissetulekutoetust ja aidata säilitada olemasolevaid töösuhteid.
- (6) Ametiasutused on kehtestanud ka hüvitised summas 257 eurot kuus, mida makstakse karantiiniaja ja sellele järgneva kahe kuu jooksul füüsilisest isikust ettevõtjatele, sealhulgas sellistele füüsilisest isikust ettevõtjatele, kes tegelevad põllumajandusliku tegevusega põllumajanduslikus majapidamises või põllumajanduskäitises, mille majanduslik suurus on vähemalt neli ühikut. Füüsilisest isikust ettevõtjatele makstavaid hüvitisi võib pidada määruses (EL) 2020/672 osutatud lühendatud tööaja kavadega samalaadseteks meetmeteks, kuna nende eesmärk on kaitsta füüsilisest isikust ettevõtjaid või sarnaseid töötajate kategooriaid sissetuleku vähenemise või kaotamise eest.

⁽¹⁾ ELT L 159, 20.5.2020, lk 1.

- (7) Samuti on ette nähtud toetused põhjenduses 6 kirjeldatud meetmega hõlmamata füüsilisest isikust ettevõtjatele, kes tegelevad põllumajandusega põllumajanduslikus majapidamises või põllumajanduskäitises, mille majanduslik suurus on väiksem kui neli ühikut. Meede seisneb ühekordses 200 euro suuruses makses väikepõllumajandustootjatele, kellel ei olnud muud töökohta. Väikepõllumajandustootjate puhul, kes lisaks tegutsemisele füüsilisest isikust ettevõtjana põllumajanduslikus tegevuses tegutsesid ka palgatöötajana ja teenisid mitte rohkem kui miinimumpalka, seisneb meede 200 euro suuruses makses karantiiniaja ja erakorralise seisukorra iga kolme kuu eest. Meedet võib pidada määruses (EL) 2020/672 osutatud lühendatud tööaja kavadega samalaadseks, kuna selle eesmärk on kaitsta füüsilisest isikust ettevõtjaid või sarnaseid töötajate kategooriaid sissetuleku vähenemise või kaotamise eest.
- (8) Leedu vastab määruse (EL) 2020/672 artiklis 3 sätestatud finantsabi taotlemise tingimustele. Leedu on esitanud komisjonile asjakohased tõendid selle kohta, et tegelikud ja kavandatud avaliku sektori kulutused on alates 1. veebruarist 2020 suurenenud 746 660 000 euro võrra riiklike meetmete tõttu, mida on võetud COVID-19 puhangu sotsiaal-majandusliku mõju leevendamiseks. See kujutab endast kulude järsku ja olulist kasvu, sest uued meetmed hõlmavad märkimisväärset osa Leedu ettevõtjatest ja töajast. Leedu kavatseb suurenenud kulusid rahastada 144 350 000 euro ulatuses liidu vahenditest.
- (9) Komisjon on määruse (EL) 2020/672 artikli 6 kohaselt Leeduga konsulteerinud ning veendunud, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulud on järsult ja oluliselt suurenenud otseselt seoses lühendatud tööaja kavade ja samalaadsete meetmetega.
- (10) Seetõttu tuleks Leedule anda finantsabi COVID-19 puhangust põhjustatud tõsiste majandushäirete sotsiaal-majanduslike tagajärgedega tegelemiseks. Komisjon peaks vastu võtma otsused osamaksete tagasimaksetähtaegade, suuruse ja väljamaksmise ning osade suuruse kohta tihedas koostöös liikmesriikide ametiasutustega.
- (11) Käesolev otsus ei tohiks piirata ühegi sellise menetluse tulemust, mis võidakse algatada seoses siseturu toimimise moonutamise, eelkõige aluslepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest.
- (12) Leedu peaks komisjoni korrapäraselt teavitama kavandatud avaliku sektori kulutuste tegemisest, et komisjon saaks hinnata, millises ulatuses on Leedu neid kulusi teinud.
- (13) Finantsabi andmise otsuse tegemisel on arvesse võetud Leedu olemasolevaid ja eeldatavaid vajadusi ning vastavalt määrusele (EL) 2020/672 teiste liikmesriikide juba esitatud või esitatavaid finantsabi taotlusi, kohaldades samal ajal võrdse kohtlemise, solidaarsuse, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtteid.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Leedu vastab määruse (EL) 2020/672 artiklis 3 sätestatud tingimustele.

Artikkel 2

1. Liit annab Leedule laenu kuni 602 310 000 eurot. Laenu maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg on 15 aastat.
2. Käesoleva otsuse alusel antav finantsabi on kättesaadav 18 kuu jooksul alates otsuse jõustumise kuupäevale järgnevast päevast.
3. Komisjon teeb liidu finantsabi Leedule kättesaadavaks kõige rohkem kaheksa osamaksena. Osamakse võidakse välja maksta ühes või mitmes osas. Esimese osamakse osade tagasimaksetähtaeg võib olla pikem kui lõikes 1 osutatud maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg. Sellisel juhul määratakse edasiste osade tagasimaksetähtajad kindlaks nii, et pärast kõikide osamaksete väljamaksmist ei ületataks lõikes 1 osutatud maksimaalset keskmist tagasimaksetähtaega.

4. Esimene osamakse makstakse välja määruse (EL) 2020/672 artikli 8 lõikes 2 sätestatud laenulepingu jõustumisel.
5. Leedu tasub iga osamakse eest määruse (EL) 2020/672 artiklis 4 osutatud liidu rahastamiskulud ning kõik sellest rahastamisest tulenevad muud tasud, kulud ja väljaminekud, mis liidul tekivad seoses käesoleva artikli lõike 1 kohase laenu andmisega.
6. Osamaksete suuruse ja väljamaksmise ning osade suuruse otsustab komisjon.

Artikkel 3

Leedu võib rahastada järgmisi meetmeid:

- a) palgatoetused töökatkestuse ajal ja pärast seda, nagu on sätestatud „tööhõiveseaduse nr XII-2470 artiklis 41“;
- b) hüvitised füüsilisest isikust ettevõtjatele, nagu on sätestatud „tööhõiveseaduse nr XII-2470 artiklis 5–1“;
- c) hüvitised põllumajandusega tegelevatele füüsilisest isikust ettevõtjatele, nagu on sätestatud „tööhõiveseaduse nr XII-2470 artiklis 5–2“.

Artikkel 4

Leedu teavitab komisjoni kavandatud avaliku sektori kulutuste tegemisest hiljemalt 30. märtsiks 2021 ja seejärel iga kuue kuu järel, kuni kavandatud avaliku sektori kulutused on täielikult tehtud.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud Leedu Vabariigile.

Käesolev otsus jõustub selle adressaadile teatavakstegemise päeval.

Artikkel 6

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 25. september 2020

Nõukogu nimel
eesistuja
M. ROTH
